

VIZIJE

**FESTIVAL
MLADINSKE
KULTURE**

**FOTOVIZIJE:
NASPROTJA**

virtualna edicija

20. 11. 2020

FESTIVAL VIZIJE

Festival Vizije je največji in najpomembnejši festival mladinske kreativnosti pri nas. Svojo pot je začel kot festival gledališke ustvarjalnosti, hitro pa so se gledališču pridružila še druga področja umetnosti: lutke, poezija, (rock) glasba, ples, nazadnje še fotografija. Tako so Vizije postale prostor, kjer so lahko mladi dobili vpogled v najkvalitetnejše ustvarjanje svojih sovrstnikov, ne glede na to, kakšen že je bil njihov umetniški izraz.

V letu, ko bi Vizije morale praznovati 15. rojstni dan, je festival odpadel. Pravzaprav kar dvakrat – najprej smo še bili optimisti in festival s pomladi prestavili na jesen,

potem pa je korona odnesla še jesenski termin.

No, nismo pa pokopali vseh delov festivala. Letos čast Vizij rešuje njen najmlajši gradnik – Fotovizije. Fotografije, ki so nastale pretežno v času prve izolacije in bodo – kako prikladno – razstavljene v času druge, ne bodo zaživele v realnem, temveč v virtualnem, ali če hočete, ne-realnem prostoru. Kar tudi na simbolični ravni pritiče tem ne-realnim časom.

Čestitke in hvala mladim fotografinjam in fotografom, ker stojijo na zadnjem braniku coVi(d)zij 2020 in – na svidenje na (upamo, da brez co-) Vizijah 2021!

Matjaž Šmalc,

*producent za filmsko dejavnost
vodja festivala Vizije*

NASPROTUJEMO!

Fotovizije so že od leta 2015 sestavni del festivala mladinske kulture Vizije. K sodelovanju na državni natečaj za najboljšo fotografijo povabimo mlade fotografe med 14. in 26. letom. Tako smo tudi v letu 2020, še preden so epidemija koronavirusa in vsi ukrepi, povezani z njo, naša življenja obrnili na glavo, razpisali zanimivo temo: Nasprotja.

Festival, ki bi moral potekati med 15. in 17. majem 2020, je bil sprva prestavljen na november, fotografski natečaj pa smo podaljšali do 10. septembra 2020. Žal je drugi, jesenski val epidemije odplaknil izvedbo festivala, a s pričujočim izborom fotografij se virusu upiramo in pravimo: tukaj smo, čeprav omejeni v gibanju, raziskovanju, učenju, vztrajamo v ustvarjalnosti in jo želimo tudi pokazati svetu! Temu je namenjena razstava, letos prvič (in upamo, zadnjič) v virtualni izvedbi, in katalog Fotovizij – da si malce odpočijemo oči od ekranov.

Ker so letošnje razmere močno vplivale tudi na pedagoški proces, je bila komunikacija med mentorji, pedagogi in mladimi ustvarjalci otežena in okrnjena. A kljub karanteni – ali prav zato – so mladi ustvarjalci iskali možnosti fotografskega izražanja in likovne interpretacije ter se v lepem številu odzvali na naš natečaj. Fotografija se na prvi pogled kaže kot široko dostopen medij. Zato nas veseli osveženost mladih, ki se zavedajo, da ima fotografija pomemben sporočilen potencial in so pripravljene vložiti veliko truda, časa, ambicij, eksperimentalnega žara in vsebinskega razmisleka v izvedbo avtorskih projektov.

Prijave na natečaj je oddalo 36 avtoric in avtorjev. Strokovna komisija, ki sta jo sestavljali Nataša Kovšca, umetnostna zgodovinarica, likovna kritičarka, kuratorica in recenzentka, in Sonja Lebedinec, magistra fotografije in profesorica, je izbor opravila

28. septembra 2020 in v ožji izbor uvrstila fotografije 11 avtorjev in avtoric. To so: Iza Štrumbelj Oblak, Lara Sudar, Maja Krivina, Mojca Zupančič, Nela Poberžnik, Nik Škorjanc, Rene Kračun, Roman Rus, Tia Šimenko Golob, Tija Dobravec in Timea Jelenovec.

Vsi, ki so se uvrstili v ožji izbor, prejmejo zlato priznanje. Dobitnika nagrade fotovizionar smo običajno svečano razglasili ob odprtju razstave v Rotundi SNG Nova Gorica. Tokrat pa jo razglasimo takole (na tem mestu zaslišimo fanfare in bobne): »Žirija je odločila, da nagrado fotovizionar prejmeta Nik Škorjanc iz Slovenskih Konjic za fotografijo z naslovom Izven okvirjev in Maja Krivina za serijo z naslovom Priroda individuuma!«

Izbirni proces je temeljil na kriterijih, ki so bili objavljeni v razpisu. Komisija je upoštevala inovativnost, ocenjevala je svežino v pristopu in idejno ter pripovedno nadgradnjo teme. Bila je pozorna na pristop k seriji fotografij oziroma k fotozgodbi in na vizualno ter vsebinsko enotnost posamezne kolekcije. Tudi med deli, ki zaradi odstopanja od zahtevane tematike ali pomanjkljive celote niso bila izbrana v ožji izbor, je komisija zaznala kar nekaj vsebinsko in tehnično kakovostnih serij ali posameznih fotografij, kar kaže na velik potencial mladih fotografov. Prepričana sem/ želim si, da bodo vsi ti svoje ustvarjalne ambicije v bodoče/v prihodnosti še razvijali.

Monika Ivančič Fajfar,

*producentka za likovno dejavnost
vodja Fotovizij*

BESEDA FOTOGRAFIJI

Mladi fotografi in fotografkinje, udeleženci letošnjega natečaja Fotovizije 2020, so ustvarjali na temo Nasprotja. Že v prvi polovici leta se je izkazalo, da izbrana tema skoraj ne bi mogla biti bolj aktualna, saj so letošnje nenavadne razmere, ki jih je povzročila pandemija, dodatno poglobile številna družbena, nacionalna, politična, razredna, rasna in socialna nasprotja tako na globalni kot tudi na nacionalni ravni. Spremenilo pa se je tudi naše vsakdanje življenje, ki še vedno zahteva prilagoditev medsebojnih družabnih stikov tako imenovani »novi realnosti«.

Na letošnjem fotografskem natečaju je sodelovalo 36 avtorjev in avtoric, ki so v tematiki prepoznali možnost številnih izvirnih interpretacij. Največ sodelujočih je našlo navdih za svoje fotografije prav v nenavadni izkušnji karantene in sloganu »Ostani doma!«: nasprotja so namreč poi-

skali v domačem okolju in oblikah/teksturah preprostih predmetov, ki nas obkrožajo v vsakdanjem življenju. Nekateri ustvarjalci in ustvarjalke so se v obdobju izolacije poglobili vase in preučevali svoja lastna čustvena nasprotja, pozitivne in negativne lastnosti človeškega karakterja, nasprotje med ujetostjo in svobodo ter uniformirano množico in izstopajočim posameznikom. Drugi fotografi in fotografkinje so v delih raziskovali splošna nasprotja med moškim in ženskim spolom, mladostnim in postaranim telesom, živo in neživo naravo, naravnim in umetnim, domačim in srhljivim, starim in novim, sedanjostjo in preteklostjo ter neokrnjeno naravo in urbanim okoljem. Pogosto pa so vsebinska nasprotja poudarili tudi z likovnimi kontrasti, med katerimi izstopajo črno – belo, svetlo – temno, abstraktno – konkretno, polno – prazno, majhno – veliko, svetloba – senca in barvni

kontrasti, predvsem kot nasprotja komplementarnih barv.

Žirija je v ožji izbor uvrstila enajst originalnih fotografskih zgodb, ki so zasnovane v različnih tehnikah, med katerimi prevladuje barvna fotografija, zasledimo pa tudi fotokolaže in digitalne manipulacije. Pri sedmih fotozgodbah je sicer opravila selekcijo najboljših fotografij, toda zgolj z namenom, da izbrani posnetki oblikujejo čimbolj zaključene in vsebinsko poglo-

bljene vizualne pripovedi, ki na jasen in fotografsko kreativen način pripovedujejo zgodbe o nasprotjih. A ne glede na to, ali so se avtorji in avtorice osredotočili na poudarjanje nasprotij/kontrastov ali razmišljali o njihovem preseganju, dela pričajo, da so v tematiki prepoznali predvsem lepoto. Iz njihovih zgodb pravzaprav lahko izluščimo misel, da so nasprotja temelj raznolikosti živih bitij, pojavov in stvari, ki pomembno bogatijo naš vsakdanjik.

Nataša Kovšca,
umetnostna zgodovinarica
in likovna kritičarka
selektorica Fotovizij

FOTOVIZIJE

NASPROTJA

NAGRADA FOTOVIZIONAR 2020

Dobitnica nagrade fotovizionar 2020 v kategoriji dijaki je **Maja Krvina**, dijakinja Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Avtorica je v sklopu fotografij **Priroda individuuma** izpostavila nasprotja v našem bivalnem okolju, ki se po eni strani kažejo kot kontrast med neokrnjeno naravo in urejenim bivalnim/grajenim prosto-

rom, po drugi strani pa tudi kot barvna in oblikovna nasprotja. Fotografinja je zgodbo, ki izraža zaskrbljenost nad človekovim neodgovornim odnosom do narave, nadgradila tudi s prefinjeno svetlobo: še posebej z igro medlih sončnih žarkov, za katere se zdi, da utelešajo upanje.

[iz obrazložitve žirije]

MAJA KRVINA, Rovte

Dijakinja na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo Ljubljana.

Priroda individuuma

Dandanes naše okolje sestavljajo mesta, vasi, hiše, prostori. A pred tem je bila naše okolje narava, priroda, natura, ki pa jo je človek sčasoma začel spreminjati in prilagajati

sebi v prid. Ostali so le še delčki neokrnjene narave, ti pa se krčijo z vsakim dnem.

Kaj bomo storili, ko bodo tudi ti delčki izginili in bomo ostali sami?

NAGRADA FOTOVIZIONAR 2020

Nagrado fotovizionar 2020 v kategoriji osnovnošolci prejme **Nik Škorjanc** iz Slovenskih Konjic za fotozgodbo z naslovom **Izven okvirjev**. V seriji treh parov fotografij na izviren in humoren način razmišlja o posameznikih, ki zaradi svoje vizualne, značajске ali vedenjske drugačnosti izsto-

pajo iz množice ljudi. Mladi avtor je svoja opažanja prepričljivo ponazoril s portreti treh oseb, ki jih je fotografiral v dveh pozah in pred različnimi ozadji. Svojo idejo pa je poudaril tudi z barvnim izborom, saj vzorec vsakega para fotografij temelji na nasprotju dveh komplementarnih barv.

[iz obrazložitve žirije]

NIK ŠKORJANC, Slovenske Konjice

Osnovnošolec, star 15 let, se ukvarja s slikarstvom, literaturo in fotografijo, bil je že večkrat nagrajen. Na področju fotografije in videa se dodatno izobražuje, svoja dela objavlja na kanalu Youtube.

Izven okvirjev

Fotografiral sem tri osebe, vsako iz dveh profilov. Na enem profilu je oseba fotografirana pred vzorci, na drugem pa ima vzorce na obrazu. Vsak dan se srečujemo z nasprotji, z ljudmi, ki so naše pravo nasprotje, nekaj prav posebnega, kar mi jim mi, kljub temu da bi si to včasih želeli, ne moremo preprečiti. Zdi se mi, da

imamo preveč predsodkov do ljudi, ki si želijo biti oziroma so drugačni, in smo do njih preveč negativno nastrojani. Včasih si tudi sami želimo izstopati, vendar si tega ne upamo. Pa bi vseeno kdaj morali. Vsaka oseba v mojem ciklu predstavlja dve komplementarni barvi, ki si v barvnem krogu stojita nasproti.

Iza Štrumbelj Oblak, Medvode

Po Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo na programu umetniška gimnazija, likovna smer, se je vpisala na Visoko šolo VIST, Oddelek za fotografijo.

Puzli/Fix me

Ste se ob pogledu na svoj odsev v ogledalu kdaj zamislili, kako bi izgledali, če bi bilo kaj na vašem obrazu drugače? Ali pa sanjali, da bi določene dele zamenjali s tujimi – lepšimi: morda bi imeli polne ustnice ali oči najljubših zvezdnikov? V pogovorih s prijatelji tema vse prevečkrat zaide v te vode. Nezadovoljstvo je nekaj normalnega, več kot to – nujnega. Zdi se, da se ljudje, predvsem mladi, čutimo dolžne ugažati določenim nedosegljivim lepotnim

standardom. Uresničitev naših hrepenenj pa se pogosto konča z učinkom, ki je ravno nasproten pričakovanemu.

Kaj pa, če vam ponudim možnost videti, kako bi izgledali ob uresnitvi vseh vaših želja? Le zaupajte mi jih, jaz pa vam bom izdelala 'nove dele' po vaših navodilih. Izbrali si jih boste sami, a brez predhodnega pomerjanja. Ste za izziv? Ali res verjamete, da bi vas bo to osrečilo ... ali vsaj polepšalo?

Lara Sudar, Šempeter pri Gorici

Dijakinja četrtega letnika Gimnazije v Novi Gorici, dramsko-gledališka smer. S fotografijo se je začela ukvarjati v tretjem letniku pri predmetu fotografska delavnica, ukvarja se tudi z videom in filmom.

Med igro in realnostjo

Fotografije so nastale kot del prostovoljne naloge pri predmetu video in film. Kot idealno prizorišče za realizacijo zamislili sem izbrala zapuščene objekte nekdanje psihiatrične bolnišnice v italijanski Gorici, tik ob slovensko-italijanski meji. Edini pripomoček, ki sem ga vzela s sabo, je

bila polomljena otroška igrača. V objektu, ki mu je manjkala dnevna svetloba, sem poskusila narediti čimbolj kontrastne in žive fotografije. Vse skupaj je kazalo rahlo srhljivo podobo, predvsem zaradi zanemarjenosti stavbe in vzdušja, ki sem ga začutila.

Mojca Zupančič, Medvode

Glasbenica in multimedijska umetnica, leta 2018 je v Ljubljani diplomirala iz multimedije na Fakulteti za elektrotehniko, trenutno pa študira jazz klavir v Groningenu na Nizozemskem.

Nasprotovanje nasprotjem

Serija črno-belih fotografij raziskuje likovna nasprotja med posameznimi pari slik in razmišlja, na kakšne načine lahko ta nasprotja premostimo. Posamezni sliki v

paru sta si nasprotni, primeri teh nasprotij pa so: črna – bela, moški – ženska, oblečen – gol, konkretno – abstraktno, postavitvev levo – postavitev desno.

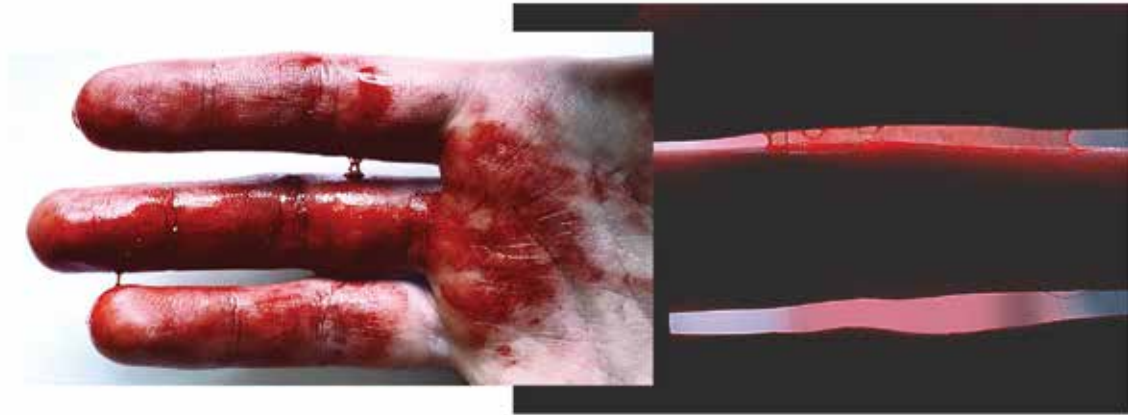
Nela Poberžnik, Dravograd

Na gimnaziji je obiskovala fotografski krožek, nato je študirala primerjalno književnost in literarno teorijo, trenutno pa je študentka likovne umetnosti na Akademiji za vizualne umetnosti v Ljubljani.

Razrez

Fotografije oziroma fotokolaži so nastali v procesu raziskovanja notranjih svetov. Serija predstavlja soočanje z različnimi sencami jaza in izraža ključno vlogo na-

sprotij kot naravnega pojava. Nasprotja so namreč mnogokrat katalizator razreza naših odvečnih slojev.

Rene Kračun, Celje

Osnovnošolec, ki bo šolanje nadaljeval na Srednji medijski šoli v Celju, je fotografije že razstavljal in prejel več nagrad.

Okna

Naslov serije je okna. Prikazuje, kako se vse spreminja s časom, ne samo okna, ampak tudi način življenja. Nasprotje med nekdanjim in sedanjim je ogromno.

Roman Rus, Preserje

Študent magistrskega študija fotografije na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani.

Kdo štil drži?

Sam sem svoje nasprotje videl med izgorelo oziroma obrabljeno metlo ter na drugi strani novo, neobrabljeno. V obliki metel ne posegam, fotografirane so takšne, kot sem jih našel, portreti. S tem želim opozoriti na izgorelost v današnji družbi. Serija je uokvirjena s prvo foto-

grafijo nove metle, ki je ideal neizgorelosti, naslednjih pet fotografij pa je njeno nasprotje – izgorele, obrabljene metle. Zadnja fotografija je indeks več izgorelih metel, ki ponazarja nasprotje v številu: ideal je samo eden, izgorelih metel pa je čedalje več.

Tia Šimenko Golob, Ptuj

Študentka drugega letnika Višje šole za hortikulturo in vizualno umetnost Celje, smer vizualna umetnost.

Nasprotja vsakdanjika

Čeprav zunaj razsaja bolezen covid-19 in ne morem ven, v svojem intimnem vsakdanjiku najdem veliko nasprotij. Odločila sem se opozoriti na razlike v zasebnem vsakdanjem okolju, ki jih vsak dan vidimo, a jih velikokrat spregledamo ali pa se nam zdijo nepomembne.

Tija Dobravec, Kamnik

Študentka na Višji šoli za hortikulturo in vizualne umetnosti v Celju.

Pot življenja

Serija fotografij je nastala v mojem domačem okolju. Za modele in dodatne detajle sem si izbrala svoje najbližje ter v skladu s sloganom »Ostani doma!« dodatne fotografije posnela v svojem domačem okolju.

Timea Jelenovec, Beltinci

Dijakinja Srednje šole za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani.

Nasprotja

Nalogo, prikazati nasprotja, smo dobili v šoli in takoj sem se odločila, da bom nasprotja prikazala z akti, saj z akti zelo rada delam in se z njimi najlažje izražam. Glavna ideja tega projekta je bila pokazati

tisto, kar je nevidno, da je vsako telo lepo na svoj način, ne glede na nasprotja, in da nihče ni popoln. Vse fotografije so bile posnete na enak način, doma pri dnevni svetlobi.

SELEKTORICI FESTIVALA

Nataša Kovšca,
selektorica Fotovizij

Nataša Kovšca je študirala umetnostno zgodovino na ljubljanski filozofski fakulteti. Za diplomsko nalogo je prejela študentsko Prešernovo nagrado. V letih 2006 in 2007 je bila kustosinja v Mestni galeriji Nova Gorica. Od leta 2007 pa deluje pod okriljem Ministrstva za kulturo kot likovna kritičarka/recenzentka in kustosinja. Leta 2009 je postala področna urednica za vizualne umetnosti pri *Dialogih* – reviji za kulturo in družbo. Besedila o sodobni umetnosti objavlja tudi v drugih strokovnih revijah in časopisih (*Li-*

kovne besede/Artwords, Fotografija, Revija Piranesi). V letih 2014 in 2015 je bila v. d. direktorice Pilonove galerije Ajdovščina. Od leta 2019 je predavateljica predmeta Razvoj fotografije in vizualnega sporočanja na Višji strokovni šoli Srečka Kosovela v Sežani. Je tudi članica Slovenskega društva likovnih kritikov (SDLK) in Društva umetnostnih kritikov – Slovenske sekcije AICA, kolektivnega člana mednarodnega združenja umetnostnih kritikov AICA (*Association Internationale des Critiques d'Art*).

Sonja Lebedinec,
selektorica Fotovizij

Magistrica umetnosti in profesorica Sonja Lebedinec je leta 1988 diplomirala na Akademiji lepih umetnosti (FAMU) v Pragi, smer umetniška fotografija, in leta 1989 opravila specializacijo na Nacionalni šoli za vizualne umetnosti La Cambre v Bruslju. Do leta 1994 se je v Bruslju usposabljala na področju restavriranja in konzerviranja ume-

tinskih del na papirju in fotografskih emulzijah. Od leta 1995 je profesorica na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Veliko je razstavljala (Ljubljana, Praga, Bologna, Bruselj, New York, Stockholm, Köln), njene fotografije hranijo v stalnih zbirkah (UMPRUM muzej v Pragi, Moderna galerija Ljubljana, galerija Contretype v Bruslju).

PRIJAVLJENI NA FOTOVIZIJE 2020

Aleksander Korber, Žalec
 Ana Skobe, Ljubljana
 Anita Hreščak, Vremski Britof
 Anže Cofl, Prevalje
 Christina Rems Loboda, Lukovica
 Domen Mauh, Štore
 Iza Štrumbelj Oblak, Medvode
 Jana Komprej, Ravne na Koroškem
 Janja Palko, Vuhred
 Jernej Jelen, Velenje
 Kaja Nachberger Vidmar, Žalec
 Katja Grobelnik, Petrovče
 Lana Prosenak, Slovenska Bistrica
 Lara Sudar, Šempeter pri Gorici
 Lovro Stele, Kamnik
 Maja Krvina, Rovte
 Manca Rozman, Tržič
 Marija Topić, Slovenj Gradec

Maša Hrovatič, Griže
 Mihela Bauman, Jurovski Dol
 Mojca Zupančič, Medvode
 Nana Posega, Izola
 Nejc Trantura, Orehova vas
 Nela Poberžnik, Dravograd
 Nik Bertoncelj, Jesenice
 Nik Škorjanc, Slovenske Konjice
 Nuša Bokša, Velika Nedelja
 Rene Kračun, Celje
 Rok Čebtron, Branik
 Roman Rus, Preserje
 Sara Nuša Golob Grabner, Slovenj Gradec
 Tia Šimenko Golob, Ptuj
 Tija Dobravec, Kamnik
 Timea Jelenovec, Beltinci
 Tina Savnik, Šempas
 Urška Belcl, Maribor

Postavitev razstave Fotovizije v SNG Nova Gorica 2019, foto: Jernej Skrt

**FESTIVAL VIZIJE – FESTIVAL
MLADINSKE KULTURE 2020**

NASPROTJA

katalog fotografskega natečaja FOTOVIZIJE 2020

*Izdal: Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Zanj: mag. Marko Repnik*

*Urednica kataloga: Monika Ivančič Fajfar
Spremna besedila: Matjaž Šmalc,*

Monika Ivančič Fajfar, Nataša Kovšca

*Lektoriranje: Barbara Korun
Oblikovanje: Maša Kozjek*

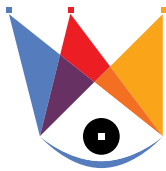
Fotografije na platnici: Nik Škorjanc, Maja Krvina

Tisk: Tiskarna Cicero, Begunje d.o.o.

*Naklada: 100
november 2020*

*Podatki o avtorjih in njihovih delih so povzeti
po prijavnica.*

Obiščite virtualno razstavo na: https://www.jskd.si/likovna-dejavnost/prireditve/foto_vizije_20/fotovizije_20_uvod.htm

Jskd

JAVNI SKLAD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI